

මතුගම අධ්‍යාපන කලාපය

විද්‍යා විෂය ඒකක සංවර්ධන වැඩසටහන

9 ශ්‍රේණිය

පෞරව විවිධත්වය

ඒකකය - 12

01. එකම විශේෂයේ ජීවීන් තුළ විවිධ වෙනස්කම් ඇති වීමට හේතුව
 - i. විශේෂ විවිධත්වය
 - ii. ජාන විවිධත්වය
 - iii. පරිසර විවිධත්වය
 - iv. ආහාර රටාවේ විවිධත්වය
02. පෞරව විවිධත්වය කෙරෙහි දැඩි බලපෑම් ඇති කරන ආගන්තුක ආක්‍රමණකාරී ජීවී විශේෂ වලට උදාහරණ වන්නේ
 - i. පාතිනියම් හා කැහි බෙල්ලා
 - ii. රිලවා හා ගඳපාන
 - iii. මන්නාවා හා ගඳපාන
 - iv. ටැංකි සුද්දා හා මහරත්මල්
03. පෞරව විවිධත්වය වැදගත් නොවන අවස්ථාවන් වන්නේ
 - i. ජල මූලාශ්‍ර ආරක්‍ෂා වීම
 - ii. පරිසර දූෂණය අවම වීම
 - iii. දේශගුණික සාධක හිතකරව පවත්වා ගැනීම
 - iv. ජීවී විශේෂ වඳවී යාම
04. ජීවී අජීවී සංසටක අතර පවතින අන්තර්ක්‍රියාවකි
 - i. ශාක හා සතුන් ශ්වසනය සඳහා වාතයේ ඔක්සිජන් ලබාගැනීම
 - ii. ශාක වල ව්‍යාප්තිය සඳහා සතුන් වැදගත් වීම
 - iii. ඇතැම් ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ජීවී දේහ මත යැපීම
 - iv. සතුන් විසින් ශාක ආහාරයට ගැනීම
05. නිවර්තන වැසි වනාන්තරයක දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයකි
 - i. පහත ශීලී ශාක තිබීම
 - ii. ඇඹරුණු කඳන් සහිත ශාක තිබීම
 - iii. බනිජ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය විශාල ලෙස සිදු වීම
 - iv. තෘණ වලින් පමණක් වැසි තිබීම
06. පහත සඳහන් පරිසර අතරින් නිර්මිත පරිසරයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කුමක්ද?
 - i. තෙත් පහත බිම
 - ii. කඳුකර වනාන්තර
 - iii. ස්වභාවික පොකුණු
 - iv. වැව
07. ජනාවාස පරිසරයක් ආශ්‍රිත ගැටළු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
 - a. සනිපාරක්‍ෂක පහසුකම් ප්‍රමාණවත්ව තිබීම
 - b. රෝග වසංගත තත්ත්වයට පත්වීම.
 - c. හදිසි ගිණි ගැනීම් ජලයපිටාර ගැලීම් මගින් හානි සිදු වීම
 - d. මින් සත්‍ය වන්නේ
 - i. a හා b
 - ii. b හා c
 - iii. c හා a
 - iv. ඉහත සඳහන් සියල්ලම
08. කෘත්‍රීම පරිසර පද්ධතියක් සඳහා උදාහරණයක් වන්නේ
 - i. ගල්පර සහිත මුහුදු වෙරළ
 - ii. විසිතුරු මාළු ටැංකිය
 - iii. 9 ශ්‍රේණියේ පන්ති කාමරය
 - iv. කුකුළන් ඇති කරන ලද ගොවිපල
09. පෞරව විවිධත්වය හායනයට බලපාන ස්වභාවික හේතුවකි
 - i. වනාන්තර විනාශ කිරීම
 - ii. අක්‍රමවත් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්
 - ii. උල්කාපාත පතිත වීම
 - iv. මං මාවත් ඉදි කිරීම

10. ජෛව විවිධත්ව උණුසුම් කලාපයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ

- i. සාපේක්ෂව ජීවින්ගේ ඝනත්වය අධික ප්‍රදේශ
- ii. ධ්‍රැවාසන්න ප්‍රදේශ

- ii. සමකයට ආසන්න ප්‍රදේශ
- iv. ජීවින්ගෙන් තොර ප්‍රදේශ

B කොටස - රචනා

1. දූපත් රටක් වන ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින පරිසර පද්ධති පිළිබඳ සංකල්ප සිතියමක කොටසක් පහත දැක්වේ.
ස්වභාවික පරිසර පද්ධතිය

- i. ඉහත සඳහන් a,b,c,d, ස්ථාන සඳහා සුදුසු වචන යොදන්න
 - ii. කරදිය පරිසරයකට උදාහරණයක් ලියන්න
 - iii. ගං මෝය අයත් වන්නේ කවර ස්වභාවික ජලජ පරිසරයට ද ?
 - iv. ඩෙල්ටා ලෙස හැඳින්වෙන ත්‍රිකෝණාකාර දූපත් ඇති වන්නේ කෙසේද ?
 - v. ගංගාවක් පිටාර ගැලීමෙන් පිටාර තැන් ඇති වේ එවැනි පිටාර තැන්වලට උදාහරණයක් ලියන්න.
 - vi. තෙත් පතන බිම් පිහිටා ඇත්තේ මුහුදු මට්ටමේ සිට කොපමණ ඉහළකින්ද ? (උ.10)
2. විවිධ නිර්ණායක අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ භෞමික පරිසර පද්ධති වර්ගීකරණය කර ඇත. ඒ පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් පහත ප්‍රශ්න වලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.
- i. තෙත් සදාහරිත වනාන්තර වල ආර්ථික වටිනාකමින් වැඩි ශාක වර්ග 2 ක් නම් කරන්න.
 - ii. තෙත් සදාහරිත වනාන්තර වලින් ලෝක උරුමයක් ලෙස නම් කර ඇති වනාන්තරයේ නම කුමක්ද ?
 - iii. එහි දැකිය හැකි ශාක වල ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් ලියන්න.
 - iv. මුහුදු මට්ටමේ සිට 900 m කට ඉහළින් පිහිටන කඳුකර වනාන්තර වල ජීවින් වන සතුන් දෙදෙනෙකු නම් කරන්න.
 - v. වියළි කලාපයේ ජලාශ වල ජලපෝෂක ලෙස ක්‍රියාකරන්නේ කුමන වනාන්තර විශේෂයද?
 - vi. අර්ධ ශුෂ්ක කලාපයට අයත් වන ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 2 ක් නම් කරන්න.
 - vii. කටු පඳුරු හා ලඳු කැළෑ වලට අයත් වන අර්ධ ශුෂ්ක කලාප වල වැවෙන ශාක වල දැකිය හැකි ශාක සතු අනුවර්තන 2 ක් ලියන්න. (උ.10)
03. ශ්‍රී ලංකාවේ දැකිය හැකි නිර්මිත පරිසර අතර කෘෂි කාර්මික පරිසරය කාර්මික පරිසරය හා ජනාවාස පරිසරය ප්‍රධාන වේ.
- i. කෘෂි කාර්මික පරිසර පද්ධතිය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
 - ii. කෘෂි කාර්මික බෝග වගාවේදී විශේෂයෙන් බිම් සකස් කිරීමක් සිදු කළ යුතු වගාවන් 2 ක් නම් කරන්න.
 - iii. රටේ සංවර්ධනයට හේතුවන ඔබ ප්‍රදේශයේ ඇති කාර්මික පරිසර වලට අයත් වන කාර්මාන්ත 2 ක් නම් කරන්න.
 - iv. කාර්මික පරිසර ආශ්‍රිත නිමැවුම් වලින් ඇති වන අහිතකර බලපෑම් 2 ක් ලියන්න.
 - v. ජනාවාස පරිසර බිහිවීම තුළින් පැන නැගී ඇති ගැටළු 2 ක් ලියන්න. (උ.10)
04. ගැලපෙන ලෙස යා කරන්න.
i. ජෛව විවිධත්ව භායනයට බලපාන දේශගුණික විපර්යාසයකි	මැමන්
ii. ගෝලීය උණුසුම ඉහළ යාමෙන් වඳවී ගිය සත්ත්ව විශේෂයකි	කාබන් ඩයොක්සයිඩ් වායුව
iii. පරිසරයේ පවතින අපේච සංඝටකයකට උදාරණයකි	ඕසෝන් වියන භායනය
iv. ශාක ප්‍රභා සංස්ලේෂණයට උපයෝගී කර ගන්නා වායුව වන්නේ	ආලෝකය
v. සිංහරාජ වනාන්තරයේ දැකිය හැකි ආවේණික පක්ෂියෙකි	ගැල්ලුස් ලැංගායෙට්ටි
vi. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පක්ෂියා ලෙස හඳුන්වන්නේ	කැහිබෙල්ලා
vii. පරිසර පද්ධති වලදී හමුවන ක්ෂුද්‍රජීවී විශේෂයක් වනුයේ	Homo Sapiens Sapiens
viii. නූතන මානවයාගේ විද්‍යාත්මක නාමය	බැක්ටීරියා
ix. ජීවින්ගේ ලක්ෂණ පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට රැගෙන යනු ලබන්නේ	නා ගස
x. වායුගෝලයෙන් ජලය අවශෝෂණය කරන මුල් සහිත ශාකයක් වන්නේ	ජාන
- (උ.10)